

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
K R Y E T A R I

Adresa: Rruga "Abdi Toptani", nr.1, Tiranë;

E-mail: klsh.org.al; Web-site: www.klsh.org.al

Nr. _____ Prot.

Tiranë, më ____.

V E N D I M

Nr. 180, Datë 31.12.2019

PËR
AUDITIMIN E PËRPUTHSHMËRISË TË USHTRUAR NË SUBJEKTIN
AUTORITETI RRUGOR SHQIPTAR PËR PROJEKTIN "MIRËMBAJTJE DHE
SIGURI RRUGORE BAZUAR NË REZULTATE"

për periudhën nga viti 2015 deri më 31.10.2019

Nga auditimi i përputhshmërisë i ushtruar në subjektin "Autoriteti Rrugor Shqiptar", për projektin "Mirëmbajtje dhe siguri rrugore bazuar në rezultate", mbështetur në trajtimet e hollësishme në Raportin Përfundimtar të Auditimit, si dhe gjetjet nga auditimi, është arritur në konkluzionin se nga Drejtori i Projektit (Drejtori i ARRSH) janë ndryshuar kushtet bazë të kontratave për detyrimet e kontraktorëve të pa argumentuara dhe për rrjedhojë janë miratuar ndryshimet përkatëse të paraqitura në tre amendamentet, në mungesë të konsulentit teknik ndërkombëtar dhe të pavarur i cili duhet të ishte pjesë e opinionit të vendimmarrjeve dhe që nga Autoriteti Kontraktor ky opinion është shmangur duke ndërprerë paraprakisht dhe padrejtësisht kontratën e tij dhe duke mos zëvendësuar atë për periudhën në vijim, për pasojë marrjen e vendimmarrjeve për amendamentet nr.1, nr.2, dhe nr.3 pa opinionin e Ekspertit teknik ndërkombëtar të pavarur nga palët, në shkelle të kërkesave të manualit të funksionimit të projektit neni 146 dhe marrëveshjes në fuqi pika E "Politikat mbrojtëse". Gjithashtu ndryshimet e klauzolave të përcaktuara në kushtet e përgjithshme e të veçanta të kontratës dhe specifikimeve teknike kanë çuar në ndryshime të kushteve në pjesën e konsiderueshme të të 4 kontratave të punimeve civile, në një kohë ku kontraktorët kanë garuar në tender dhe i kanë pranuar ato plotësisht, duke çuar kështu në diskriminimin e firmave apo operatorët e tjerë të cilët po të garonin me kushtet e ndryshuara të kontratës mund të ishin pjesë e garës dhe fitues me ofertat e tyre.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të Shoqërive Publike dhe Investimeve të Huaja, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Drejtorisë së Sigurimit të Standardeve dhe Cilësisë si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të nenit 10, 15, 25 dhe 30 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 "Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit",

V E N D O S A:

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit “Mbi zbatimin e përputhshmërisë” të ushtruar në subjektin ARRSH për projektin “Mirëmbajtje dhe siguri rrugore bazuar në rezultate”, sipas programit të auditimit nr. 599/1 Prot., datë 09.09.2019, për veprimtarinë nga viti 2015 deri më 30.10.2019, me afat auditimi nga data 11.09.2019 deri në datën 08.11.2019

II. Të miratoj opinionin e Auditimit dhe rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon:

A. OPINIONI I AUDITIMIT

Opinion i Auditimit

Ne kemi audituar përputhshmërinë e aktivitetit të projektit “*Mirëmbajtje dhe siguri rrugore bazuar në rezultate*”, bazuar në Marrëveshjen e Kredisë, të miratuar midis Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Botërore. Auditimi është bazuar në ligjin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, Rregulloren e Procedurave të Auditimit, Manualin e Përputhshmërisë, Standardet Kombëtare të Kontabilitetit, si dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik *ISSAI 4000¹ dhe 4100.²*

Në opinionin tonë, bazuar në evidencat e auditimit, mbi të cilat janë formuluar gjetjet dhe rekomandimet përkatëse, përmbledhur në bazën për opinion, si rrjedhojë e ekzekutimit të procedurave audituese, rezulton se implementimi i projektit, për shkak të rëndësisë të anomalive të trajtuara në këtë raport, ka devijime materiale dhe të përhapura kjo referuar kërkesave të Marrëveshjes së Kredisë miratuar me Ligjin nr.71/2015, si dhe aktet e tjera rregullative në zbatim të kësaj Marrëveshje, efektet e të cilave justifikojnë dhënien e **opinionit të kundërt mbi përputhshmërinë.**

Baza për Opinionin

Mbështetur në gjetjet nga auditimi, kemi arritur në konkluzionin se nga strukturat drejtuese të projektit janë ndryshuar kushtet bazë të kontratave për detyrimet e kontraktorëve gjatë zbatimit e tyre. Nga strukturat drejtuese është rënë dakord me kërkesat e kontraktorëve të pa argumentuara dhe për rrjedhojë janë miratuar ndryshimet përkatëse të paraqitura në amendamentet, në mungesë të konsulentit teknik ndërkombëtar dhe të pavarur i cili duhet të ishte pjesë e opinionit të vendimmarrjeve dhe që nga Autoriteti Kontraktor ky opinion është shmangur duke ndërprerë paraprakisht dhe padrejtësisht kontratën e tij dhe duke mos zëvendësuar atë për periudhën në vijim, për pasojë marrjen e vendimmarrjeve për amendamentet nr.1,nr.2,dhe nr.3 pa opinionin e Ekspertit teknik ndërkombëtar të pavarur nga palët, në shkelje të kërkesave të manualit të funksionimit të projektit neni 146 dhe marrëveshjes në fuqi pika E “Politikat mbrojtëse”. Gjithashtu ndryshimet e klauzolave të përcaktuara në kushtet e përgjithshme e të veçanta të kontratës dhe specifikimeve teknike kanë çuar në ndryshime të kushteve në pjesën e konsiderueshme të të 4 kontratave të punimeve civile, në një kohë ku kontraktorët kanë garuar në tender dhe i kanë pranuar ato plotësisht, duke çuar kështu në diskriminimin e firmave apo operatorët e tjerë, të cilët po të

-ISSAI 4000¹ - Objektivi i audituesve në një auditim përputhshmërie është të japë siguri të arsyeshme nëse informacioni i mbledhur sa i takon një çështjeje të veçantë është në përputhje, në të gjitha aspektet materiale, me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi, kur auditimi behet lidhur me auditimin e pasqyrave financiare..

- ISSAI 4100² - Objektivi i audituesve në një auditim përputhshmërie është të japë siguri të arsyeshme nëse informacioni i mbledhur sa i takon një çështjeje të veçantë është në përputhje, në të gjitha aspektet materiale, me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi, kur auditimi bëhet lidhur me çështje të veçanta.

garonin me kushtet e ndryshuara të kontratës mund të ishin pjesë e garës dhe fitues me ofertat e tyre.

Kemi konstatuar se me amendamente është bërë ndryshimi i nivelit të penalteteve, me një efekt të llogaritur të dëmit për penaltete të mbajtura deri në momentin e auditimit në **vlerën 62,110,052 lekë dhe 41,475 Euro**.

Kemi konstatuar efekte negative financiare të cilat kanë rezultuar nga komisione angazhimi mbi planin si rezultat i mosrealizimit të objektivave të projektit, mos zbatimi i kushteve të kontratave sipas kërkesave të parashikuara, etj në kundërshtim me kriteret e kushteve të përgjithshme dhe të veçanta të 4 kontratave fillestare të punimeve civile, trajtuar me hollësisht në pikën D të Vendimit **në vlerën 137,500,000 lekë dhe 1,965,011 Euro**.

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të institucioneve supreme të auditimit (ISSAI). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin “Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Përputhshmërisë” të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga ARRSH, theksuar kjo në ISSAI-n 10-Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30- Kodi Etik, në përputhje me kërkesat etike që janë të rëndësishme në auditimin e përputhshmërisë në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë Kodin e Etikës të KLSH dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e strukturave drejtuese të subjektit të audituar lidhur me çështjen nën auditim.

Drejtimi i Projektit është përgjegjës për marrjen e masave të nevojshme në drejtim të garantimit të përputhshmërisë së aktivitetit me kushtet e Marrëveshjes së Kredisë miratuar me ligjin nr. 71/2015. Gjithashtu drejtimi i projektit është përgjegjës kryesor për ngritjen e sistemeve të kontrollit dhe marrjen e masave të sinjalizimit për veprime korruptive në realizimin e objektivave të këtij projekti, duke nisur nga hartimi i rregullave të brendshme, strukturës në dispozicion , duke përcaktuar përgjegjësitë dhe detyrimet e çdo punonjësi në zbatim të Marrëveshjes së Kredisë mbi të gjitha duke shmangur dhe mbikëqyrur konfliktin e interesit.

Përgjegjësitë e Audituesve të KLSH mbi Auditimin e Përputhshmërisë.

Objektivat e punës sonë lidhen me garantimin e sigurisë së arsyeshme nëse realizimi i projektit nuk paraqet anomali materiale, si dhe për të konkluduar me një raport auditimi që përfshin një opinion mbi përputhshmërinë e aktivitetit me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi (marrëveshjen e kredisë).

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo anomalie që mund të ekzistojë. Anomalitë mund të lindin nga gabimet apo mashtrimet dhe konsiderohen si materiale, nëse individualisht ose në tërësi ato influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të raportit të treguesve fiskalë të konsoliduar. Përveç standardeve të ISSAI, ne gjithashtu aplikojmë edhe gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional në punën audituese.

Konkluzionet tona janë të bazuara në punën audituese, deri në përgatitjen e raportit të auditimit.

Gjithashtu, ne u mundësojmë drejtuesve një deklaratë në lidhje me kërkesat etike të pavarësisë sipas të cilave ne kemi kryer punën tonë audituese, dhe komunikojmë me ta në rastet kur ekziston konflikt interesi apo çështje të tjera lidhur me etikën.

Ne identifikojmë çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e përputhshmërisë dhe i përshkruajmë ato në raportet e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto

çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

GJETJET DHE REKOMANDIME

B. MASA ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Grupi i Menaxhimit të Projektit në dakordësi me Bankën Botërore ka bërë kërkesë për shtyrjen e afatit të përfundimit të marrëveshjes me shkresën nr. 9592 prot, datë 21.10.2019 “Rishikimi dhe amendimi i marrëveshjes së huas”. ARRSH i ka dërguar Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë kërkesën për komunikim me Ministrinë e Financave lidhur me amendimet e kërkuara dhe argumentet përkatëse. Sipas përcaktimeve të ligjit nr. 71, datë 02.07.2015 “Për ratifikimin e marrëveshjes së huas ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim për projektin “Mirëmbajtje dhe siguri rrugore bazuar në rezultate””, pjesa 4 përcaktohet se “Viti 1” i Projektit është viti 2016 dhe “Viti 5” është viti 2020. Referuar dakordësisë me Bankën kërkohet që “Viti 1” i projektit të ripërcaktohet si viti kalendarik 2017 dhe “Viti 5” të jetë viti 2021. Data e përfundimit të kësaj marrëveshje huaje të ripërcaktohet data 30 Qershor 2022.

Gjithashtu nga palët kërkohet modifikimi i Indikatorëve të Disbursimit 2.1 dhe 2.2, ku i pari ka të bëjë me sondazhet e sigurisë së rrugës (iRAP) dhe i dyti me afatin final i realizimit të tij. Kërkesa për rishikimin dhe amendimin e marrëveshjes së huas është dërguar në ministrinë e linjës me vonesë ndërkohë që procedurat për ndryshimin e marrëveshjes duhet të kishin nisur menjëherë pas lidhjes së kontratave në janar dhe shkurt të vitit 2017 të lidhura një vit me vone nga përcaktimi në marrëveshje. *(Me hollësisht trajtuar në pikën A, faqe 15-24 të Raportit të Auditimit).*

1.1. Rekomandim: Nga Grupi i Menaxhimit të Projektit të merren masa për ndjekjen dhe realizimin sa më të shpejtë të procedurave të miratimit të këtij amendimi, për përfundimin në kohë dhe me sukses të Projektit.

Menjëherë

1.2. Rekomandim: Ministri i MIE të analizojë shkaqet e kësaj situate, ku amendimet e marrëveshjes shikohen si një nevojë reale dhe t’u shoqërojë me përgjegjësi konkrete të çdo niveli për të eliminuar përsëritjen e situatave të tilla në këtë projekt.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi: Realizimi i ILD-ve (Indikatorët e Lidhur me Disbursimin) në vitet 1 dhe 2 të Projektit (2016 dhe 2017) për komponentët e përcaktuar nuk është realizuar në afat, për shkak se Kontratat e Mirëmbajtjes së Projektit janë lidhur me vonesë, ndërkohë që këto kontrata duhet të ishin lidhur që në vitin 2016 (viti i parë i zbatimit të Projektit), konkretisht janë lidhur një vit më vonë.

Po ashtu rezulton se realizimi i ILD-ve për vitin e tretë (viti 2018) është në masën 40.05%.

Mosrealizimet e indikatorëve janë për indikatorin 1.1 për mirëmbajtjen periodike të rrjetit kombëtar të rrugëve është realizuar në masën 60.2%, për indikatorin 1.3 për zhvillimin dhe operacionalizimin e Sistemit të Transparencës Sociale nuk është realizuar (0%), dhe për indikatorin 2.1 për auditët vjetorë të sigurisë rrugore nuk është realizuar (0%).

-Në lidhje me procedurën e disbursimit të ILD-ve nga auditimi u konstatua se raporti i auditimit të ILD-ve me korrigjimet përkatëse sipas komenteve të Menaxherit të Projektit është dorëzuar në format elektronik nga kompania ndërkombëtare NTU në datën 29.03.2019. Pas kësaj date kanë vijuar komentet e Menaxherit të Projektit lidhur me çështje tashmë të marra në konsideratë. Këto komente konsistojnë në llogaritjen e ILD-ve duke marrë parasysh se kontratat e mirëmbajtjes me kontraktorët janë lidhur në janar dhe shkurt të vitit 2017, ndërkohë që duhet të ishin lidhur në vitin “1” të Projektit pra në vitin 2016. Në datën

11.04.2019 me konfirmimin e Bankës Botërore ndërpritet puna audituese deri në verifikimin e këtyre komenteve të cilat janë shkak i mos dakortësisë midis Menaxherit të Projektit dhe kompanisë audituese N... Ndërkohë nga ana e N... këshillohet që Menaxheri i Projektit të rilevojë raportin paraprak të auditimit të ILD-ve. Në datën 29.04.2019 vjen konfirmimi i raportit të datës 29.03.2019 në format elektronik duke konfirmuar kështu që komentet e Menaxherit të Projektit tashmë ishin marrë në konsideratë, si dhe kërkohet vazhdimi i procedurave të mëtejshme të disbursimit të fondeve me dokumentacion justifikues. Komentet e Njësisë të Menaxhimit janë të nevojshme, por nga ana e tyre duhet mbajtur parasysh se tejkalimi i afateve të përcaktuara në POM dëmton procesin e disbursimit të fondeve. *Referuar Manualit Operacional të Projektit, pika 35/i është përcaktuar se afati për të hartuar Progres Raportin e gjysmës së vitit është jo më vonë se 45 ditë nga përfundimi i periudhës raportuese duke përfshirë parashikimin e financimit për periudhën e ardhshme; si dhe rezultatet dhe kornizën e arritje të ILD-ve.* Pas korrespondencave të vazhdueshme midis Menaxherit të Projektit dhe Specialistes së Menaxhimit Financiar në lidhje me vijimin e përgatitjes së dokumenteve justifikuese për disbursimin e ILD-ve, vetëm me shkresën nr. 5417 prot., datë 05.06.2019 “Përmbushja e kushteve të disbursimit të ILD-ve të Marrëveshjes së Kredisë Nr.8489-ALB për Projektin Mirëmbajtje dhe Siguri Rrugore bazuar në rezultate”, dërguar Menaxheres Rajonale të Bankës njoftohet përmbushja e kushteve për disbursim i vlerës prej 19.575 milionë Euro, krahasuar me vlerën 42.219 milionë Euro e cila ishte parashikuar të realizohej nga Viti 1 në Vitin 3 të Projektit. Pra sa më sipër kjo shkresë është dërguar 36 ditë me vonë. Gjithashtu konstatohet se nga data 29.04.2019 deri në përfundim të auditimit nuk ka nisur procedura e disbursimit të fondeve me dokumentacion justifikues. Një nga shkaqet e kësaj vonese është pushimi nga puna e Specialistes së Menaxhimit Financiar në datën 16 Korrik 2019, duke bërë kështu të pamundur vazhdimin e aplikimit për disbursimin e fondeve të huas. Kjo nuk e justifikon vonesën në hartimin e dokumentacionit justifikues, për më tepër duke pasur parasysh gjendjen kritike të fondeve të këtij Projekti.

Këto veprime bien në mos përputhshmëri me përcaktimet e Manualit të Operacioneve të Projektit, pikat 23/2, 32/5 dhe 119/4, 119/5, 119/6 (Me hollësisht trajtuar në pikën B, faqe 24-36 të Raportit të Auditimit).

2.1. Rekomandim: Grupi i Menaxhimit të Projektit të hartojë planin e masave për të ndjekur, zbatuar dhe realizuar në kohë objektivat e përcaktuara në Marrëveshjen e Huas, jo vetëm për periudhën aktuale por dhe për periudhat e prapambetura.

Vazhdimisht

2.2. Rekomandim: Grupi i Menaxhimit të Projektit të marrë masa për hartimin në kohë të raporteve financiare, të ILD-ve dhe ato teknike. Të merren masa për hartimin në kohën e duhur të dokumenteve justifikuese lidhur me disbursimin e fondeve të huas.

Vazhdimisht

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pagesave për 4 kontratat e punimeve civile në vlerë të ndryshuar 60,855,150 Euro dhe 1 kontratë e konsulentit monitorues në vlerën me vlerë 5,880,360.00 Euro, për punime të situacionura dhe miratuara nga muaji Qershor 2019 – Shtator 2019, ka rezultuar shuma e pa paguar në vlerën 2,784,987.79 Euro për pjesën e kredisë, si pasojë e mungesës së mjeteve monetare të llogarisë në Euro në C. B. Kjo ka ardhur si pasojë e zvarritjes dhe mosveprimeve në kohë, konform procedurave të miratuara për tërheqjen e shumave për disbursim.

Gjithashtu mungesa fondesh janë paraqitur dhe për fondet e Qeverisë Shqiptare (GOA) për Kosto Lokale dhe TVSH në vlerën 1,808,024 Euro si rezultat i çeljes së fondeve në buxhetin vjetor në nivel më të ulët se kërkesa e projektit dhe ARRSH. Për një pjesë të fondeve për TVSH dhe Kosto Lokale është kërkuar rialokim fondesh nga fondet e lira të projekteve në vartësi të ARRSH. Gjithashtu nga Titullari i ARRSH nuk rezultoi dërgim kërkesë për shtesë fondesh në Ministrinë e linjës dhe Ministri të Financave dhe Ekonomisë për TVSH dhe

Koston Lokale për ato fonde që nuk mbulohen nga rialokimi i kërkuar deri në momentin e auditimit si dhe për situacionet që janë në vijim për pagesë për muajt tetor dhe nëntor 2019. *(Më hollësisht trajtuar në pikën C faqe 36-52 të Raportit të Auditimit).*

3.1. Rekomandimi: - Nga Drejtori i Projektit dhe Menaxhimi i Projektit të merren masat e menjëhershme për aplikimin e tërheqjen se shumës së miratuar të disbursimit dhe kryerjen e pagesave në mënyrë të njëpasnjëshme, duke mos krijuar hapësira kohore nga veprimi në veprim dhe përfunduar pagesat e miratuara, menjëherë me tërheqjen e disbursimit.

Menjëherë

3.2. Rekomandimi: - Nga Drejtori i ARRSH dhe Drejtoria e Buxhet -Financës të insistohet në përshpejtimin e procesit të miratimit të rialokimeve të miratuara nga Bordit i menaxhimit të ARRSH “ Mbi rialokimin e fondeve të Buxhetit të vitit 2019, proces që pret miratimin nga MIE dhe MF, deri në momentin e auditimit i pa konfirmuar. Programimi i kostove buxhetore të sigurojë që pagesat e TVSH-së dhe koston lokale të realizohen në kohë reale.

Menjëherë

3.3. Rekomandimi: - Nga Drejtori i ARRSH dhe Drejtoria e Buxhet –Financës, referuar saktësisht të shifrave dhe përditësimit të tyre për nevojat për fonde për Kosto Lokale dhe TVSH të pambuluara nga rialokimi i fondeve, të kërkojnë fonde shtesë për mbulimin e nevojave të vitit 2019, duke theksuar faktin që projekti është në kushtet e aplikimit të penalteteve të paraqitura zyrtarisht nga kontraktorët. Ky fakt të jetë i theksuar edhe në çdo fazë të hartimit të buxhetit për vitet në vijim, pavarësisht, tavanëve për buxhetim të miratuara me VKM dhe të paraqitura nga Ministria e Financave dhe e Ekonomisë.

Menjëherë

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi ka rezultuar se punimet e kryera dhe të përfunduara për projektet (CHO) e rrugëve nuk janë dorëzuar në ARRSH, pasi kontraktori akoma nuk ka disponibël dokumentin e certifikatës së dorëzimit provizor dhe për rrjedhojë nuk ka filluar dhe përfunduar periudha e garancisë së punimeve, pavarësisht se shumë nga këto punime kanë mbi 6 muaj dhe 1 vit që kanë përfunduar për secilën kontratë. Kjo situatë ka ardhur si pasojë e faktit se kontraktori (i cili kryen dhe rolin e kolaudatorit dhe supervizorit) nuk ka përgatitur setin e dokumenteve të nevojshëm për këtë fazë referuar kushtit të kontratës PC 28.1, për rrjedhojë nuk është kryer dhe shqyrtimi i dokumentacionit dhe monitorimi i punimeve nga konsulenti monitorues, proces i domosdoshëm që realizohet para marrjes së certifikatës së përkohshme të punimeve. Në kontratë referuar kushteve të saj PC28.1 dhe PC 28.2, nuk ka të përcaktuar afat kohor për këtë proces pra as për kontraktorin dhe as për konsulentin monitorues, në një kohë që aktualisht referuar njoftimeve për përfundim të punimeve, ka përfunduar 60% e afatit të realizimit të punimeve civile sipas projekteve të miratuar dhe kontraktorët vazhdojnë punimet në projektet e radhës duke shtuar kështu ngarkesën e punës dokumentare për periudhën e fundit të zbatimit të kontratave.

- Gjithashtu theksojmë se punimet e emergjencës referuar shqyrtimit të kontratave nuk kanë afat të përcaktuar për garanci punimesh. Referuar argumentimit të dhënë rezultoi arsyeimi se kontraktori vazhdon të jetë përgjegjës për segmentet e mbuluara me mirëmbajtje deri në fund të kontratës. Referuar këtij argumentimi japim shpjegimin se me përfundimin e afatit të kontratës (në 31 Dhjetor të vitit 2021) punimet e emergjencës të cilat mund të kryhen në vitin e fundit të punimeve mbesin të pambuluara me periudhë garancie dhe përgjegjësie *(Më hollësisht trajtuar në pikën F faqe 113-117 të Raportit të Auditimit).*

4.1. Rekomandimi: - Nga Drejtori i projektit dhe Njësia e Menaxhimit të projektit në dakordësi me kontraktin dhe konsulentin monitorues, të vlerësohet dhe përcaktohet afati i nevojshëm nga raportimi i projektit të përfunduar deri në dorëzimin e tij, për marrjen e TO (certifikatën e dorëzimit të përkohshme). Ky afat duhet të ketë të përcaktuar qartë afatin e kontraktorit për hartimin e setit të dokumentacionit të projektit të përfunduar, që duhet të dorëzojë tek konsulenti monitorues dhe kohën për shqyrtim dhe miratim të konsulentit

monitorues, kjo në referencë të akteve ligjore në fuqi (Shqiptar apo i huaj) që mbulojnë këto afate kohore.

Në vazhdim

4.2. Rekomandimi: -Nga Drejtori i Projektit dhe Njësia e Projektit në dakordësi me kontraktin dhe konsulentin monitorues, të merren masa që të bëhen ndryshime me amendament për periudhën e garancisë për punimet e emergjencës, pavarësisht natyrës së tyre permanente apo strukturore, domosdoshmëri kjo për projekte që mund të jenë të mundshme në vitin e fundit të kontratës dhe që nuk mbuloen me periudhë garancie dhe përgjegjësie me përfundimin e kontratës.

Në vazhdim

5. Gjetje nga auditimi:-Nga auditimi i pagesave u konstatuan shumë raste ku data e faturës së paraqitur nga kontraktorët dhe konfirmuar nga Menaxheri i projektit, ka një diferencë të madhe në kohë, e pa argumentuar, me datën e miratimit nga Menaxheri i projektit të situacionit në kundërshtim me kapitullin “Faturimi” në ligjin nr.92/2014” Mbi tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar. Me diferencë nga miratimi i situacionit paraqiten dhe datat e miratimit nga Menaxheri i projektit i autorizimit të faturës dhe të pagesës së faturës dhe për rrjedhojë, diferenca midis datës së faturës dhe konfirmimit të pagesës së faturës nga menaxheri i projektit në 39 situacione për 4 kontrata referuar 83 situacioneve të audituar, tejkalon afatin 14 ditësh në kundërshtim me klauzolën e kontratës GC 49.2 dhe afatin e përcaktuar për miratimet nga menaxheri i projektit në manualin e funksionimit të projektit.

Gjithashtu referuar klauzolës GC.50.1 të vendosura në kontratë, për çdo situacion të paraqitur nga kontraktori duhet të kryhet pagesa brenda 28 ditësh. Në këtë periudhë brenda 14 ditëve Menaxheri i Projektit miraton setin e dokumenteve për pagesë si situacion, autorizimin e faturës si dhe pagesën e faturës dhe periudha tjetër prej 14 ditësh i takon miratimit të pagesës nga Drejtori i Projektit dhe mbas këtij fakti përgatiten nga Menaxherja financiare dhe struktura e financës së ARRSH urdhër shpenzimet për pagesë për pjesën e IBRD dhe për pjesën e GOA-s për Kosto Lokale dhe TVSH, ku kjo pjesë nuk është e ndarë në kohë midis strukturave që i përgatit dhe miraton ato.(*Më hollësisht trajtuar në pikën C faqe 36-52 të Raportit të Auditimit*).

5.1.Rekomandimi: Nga Menaxheri i projektit të shmangen rastet ku data e faturave tatimore është e ndryshme nga data e situacionit bashkëlidhur dhe paraqitur zyrtarisht në ARRSH.

Gjithashtu për efekte të respektimit të afateve dhe kursit të këmbimit në datën e prerjes së faturës të shmangen rastet e paraqitjes faturave dhe situacionit me diferenca në kohë nga data e paraqitjes së tyre zyrtare.

Menjëherë

5.2. Rekomandimi:Nga Drejtori i ARRSH (Drejtori i Projektit) për efekt të transparencës dhe përcaktimin e përgjegjësive, me rregulla dhe udhëzime të brendshme, të përcaktohet afati brenda 14 ditëve që duhet të ndahet midis ditëve të nevojshme të tij për miratimin e pagesave të projektit si dhe strukturës së Buxhet Financës për përgatitjen e urdhër shpenzimeve dhe kryerjen e pagesave në thesar për TVSH e Kosto Lokale si dhe pagesat e IBRD nga llogaria në Bankën e nivelit të dytë (C. B)

Menjëherë

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi ka rezultuar se nga njësia e menaxhimit të projektit nuk ka pasur korrektësi në afatin e kryerjes së pagesave për: a- efekt të vonesave në miratimin e situacioneve dhe hartimit të autorizimeve përkatëse nga Menaxheri i Projektit në 39 raste; b- vonesa për efekt të mungesës së fondeve për TVSH e Kosto lokale ku aktualisht nga auditimi deri më 31 Tetor 2019 mungojnë fondet për 4 raste në shumën 116,446 euro për TVSH dhe 14 raste në shumën 1,691,578.61 Euro për Kosto Lokale; c-vonesa për mungesë të fondeve të kredisë në llogarinë e pagesave si rezultat i neglizhencave dhe zvarritjeve në kohë të

përgatitjes së dokumentacionit të nevojshëm për tërheqjen e transhit të disbursimit në 19 raste në shumën 2,784,987.79 Euro.

Për mos korrektësinë në pagesa si dhe mos realizim të tyre deri në këtë moment për situacione të periudhës qershor – tetor 2019, nga kontraktorët janë paraqitur njoftime për kërkesë të penaliteteve (claim) referuar neneve dhe të drejtave të përcaktuara në kontratë si:

a. Nga operatori “G” shpk për Kontratën A Loti 1 me dokumentin hyrje në ARRSH me nr. 4896, datë 21.5.2019 “Vonesa për pagesat e situacioneve të aprovuara për kontratën A ku referuar neneve, klauzolës 50.1 dhe 58.2 njofton për aplikimin e normave të interesave .

Gjithashtu ky kontraktor ka njoftuar me dokumentin hyrës në ARRSH me nr.9191, datë 14.10.2019 “pagesa të vonuara për certifikata pagese të përkohshme” duke paraqitur dhe një llogaritje totale të pagesës së interesit për vonesat në pagesa të situacioneve (IPC). Referuar pasqyrës së paraqitur për penalitete të llogaritura për pagesa me vonesë rezultojnë të llogaritura penalitete për të gjithë periudhën e vitit 2017 ,2018 dhe 2019.

b. Nga operatori “G” shpk për Kontratën B Loti 2 me dokumentin hyrje në ARRSH me nr. 9200, datë 14.10.2019 “Pagesa të vonuara për certifikata pagese të përkohshme” për kontratën B ku referuar neneve, klauzolës 50.1 dhe 58.2 njofton për aplikimin e normave të interesave duke paraqitur dhe një llogaritje totale të pagesës së interesit për vonesat në pagesa të situacioneve (IPC). Referuar pasqyrës së paraqitur për penalitete të llogaritura për pagesa me vonesë rezultojnë të llogaritura penalitete për të gjithë periudhën e vitit 2017,2018 dhe 2019.

c. Nga operatori JV” E. A & S.L.t.d për kontratën D Loti 4 me dokumentet hyrëse me nr.3086, datë 1.04.2019 , nr.5287, datë 30.05.2019, janë kërkuar pagesat për ditë vonesë të rezultuara nga situacionet e Dhjetorit 2018 dhe të shkurtit 2019 të cilat nuk janë paguar deri më maj të 2019.

-Me dokumentin hyrës në ARRSH me nr.8676, datë 24.09.2019 “ Vonesa në pagesat e faturave” për situacionet 26 deri në 30.

- Me dokumentin hyrës në ARRSH me nr.9131, datë 10.10.2019“ Njoftim për ngadalësimin e punimeve” si rezultat e vonesave në pagesa për situacionet 26 deri në 30 si dhe llogaritur pretendimet për pagesë për ditë vonesat (claim)

- Me dokumentin hyrës në ARRSH me nr. 9293, datë 15.10.2019 përsëritja e njoftimit për ngadalësim të punimeve .

Referuar auditimit janë krijuar kushtet e favorshme, të konsiderimit të penaliteteve (claim), aq më tepër që deri në këtë moment auditimi, nuk janë disponibël fondet në llogaritë e pagesave në euro në C. B dhe fondet në thesar për kosto lokale dhe TVSH për kontratat e lidhura për situacionet e papaguara. Referuar pretendimeve të kontraktorëve për claim e përlllogaritura prej tyre, konstatohet një shumë e konsiderueshme që riskon në kosto shtesë të fondeve të projektit.

Referuar Klauzolës 6.1 të kontratës dhe klauzolës 6 të kushteve të veçanta të kontratës, parashikohet se kur midis kontraktorit dhe autoritetit kontraktor ka mosmarrëveshje për çështje të zbatimit të kontratës, të cilat nuk janë zgjidhur, atëherë çështja i drejtohet bordit apo një eksperti të pavarur ndërkombëtar, i cili merret me zgjidhjen e drejtë dhe të paanshme të konfliktit apo konflikteve të rezultuara gjatë zbatimit të kontratës. Ky ekspert (i zgjedhur sipas kushteve të veçanta të kontratës që pervalojnë nga kushtet e kontratës) pavarësisht parashikimeve në kontratë nuk është i kontraktuar deri në momentin e këtij auditimi (Më hollësisht trajtuar në pikën C faqe 36-52 të Raportit të Auditimit).

6.1Rekomandim: Nga Drejtori i Projektit (Drejtor i ARRSH) dhe Menaxheri i Projektit të merren masat e nevojshme organizative dhe mbikëqyrëse duke shmangur të gjitha hapësirat penguese në disponibilitetin e fondeve në mënyrë që procesi i pagesave të situacioneve të realizohet brenda afateve të përcaktuara në kontratë, në mënyrë që të eliminohet mundësia për kërkesë penalteti (claim) nga kontraktorët për situacionet e punimeve në vijim.

6.2 Rekomandim: Nga Drejtori i Projektit dhe Njësia e Projektit të parashikohet dhe miratohet në planin e prokurimeve, si dhe të realizohet kontraktimi i ekspertit të pavarur ndërkombëtar konform parashikimeve në udhëzuesit e BB dhe kërkesave të kushtin 6 të parashikuar në klauzolat e veçanta të kontratës, për shqyrtimin e konfliktit që ka pasur indicien nga moskryerja e pagesave në kohë nga Autoriteti Kontraktor për situacionet e paraqitur nga kontraktorët në zbatim të kontratave për vitet 2017,2018,2019 si për fondet e IBRD, ashtu dhe për fondet e Qeverisë Shqiptare.

Menjëherë

7. Gjetje nga auditimi:-Nga auditimi i pagesave për fondet e kredisë si dhe rakordimet me shumatat disponibël në llogari, rezultoi se gjendja e llogarisë në Euro me datën 15.07.2019 ka qenë në shumën 35,479.28 Euro.

Nga struktura e Buxhet Financës së ARRSH, për përgatitjen e pagesave referuar miratimit të situacionit nr.27 dhe faturës nr.102, datë 19.06.2019 të operatorit “S.” SHPK dhe procedimit për pagesë në vijim, është paraqitur për likuidim në C. B.(llog. në Euro) shpenzimi me shumën 147,333.43 Euro. Ky shpenzim ka kaluar nga Banka i plotë pavarësisht se shuma gjendje e llogarisë nuk ishte e mjaftueshme për kalimin e gjithë vlerës së situacionit duke e kaluar kështu llogarinë në vlerën -111,856.15 Euro duke krijuar kushtet për mbajtjen e interesave shumata e kaluara mbi gjendjen e mjeteve monetare në llogari dhe krijimin e efektit financiar negativ për projektin. *(Më hollësisht trajtuar në pikën C faqe 36-52 të Raportit të Auditimit).*

7.1Rekomandim: Nga Drejtori i ARRSH dhe Drejtorja e Buxhet Financës së ARRSH të komunikohet zyrtarisht me bankën C. B., për mos aplikim të interesave kundrejt shumave të likuiduara më shumë se gjendja në llogari për shkak të tyre.

Gjithashtu nga struktura e financës (Menaxheri Financiar dhe Nëpunësi Zbatues) të shmangen rastet e kalimit të shpenzimeve pa njohur më parë gjendjen e llogarisë përkatëse në Euro në çdo likuidim të tyre.

Menjëherë dhe vazhdimisht

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi ka rezultuar se regjistrimet në sistemin e kontabilitetit sipas programit të instaluar “Alfa PMR” nga Menaxherja Financiare janë kryer jo në kohë reale, ku paraqiten raste të regjistrimit të pagesave edhe mbas 6 muajsh në kundërshtim me udhëzimin nr.34, datë 24.12.2018 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2018” të Ministrit të Financave. Kjo ka bërë që nga ana e Menaxheres financiare të mos kryhen rakordimet mujore me bankën (pra në kohën e mbylljes së veprimeve brenda muajit).

-Gjithashtu nga auditimi ka rezultuar se për vitin 2018 nuk na u paraqitën pasqyra financiare të projektit si dhe shkresat përkatëse të dorëzimit të tyre në Ministrinë Financave në kundërshtim me kapitullin I pikën nr.4; kapitullin II pika 3,kapitullin III pika I të Udhëzimit nr.14, datë 28.12.2006 dhe 26, datë 27.12.2007 “Për përgatitjen dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore për institucionet qendrore, vendore dhe njësitë që varen prej tyre si dhe njësitë të zbatimit të projekteve e marrëveshjeve me donatorë të huaj”, ndryshuar me udhëzimin nr.10, datë 27.02.2008 ku referuar kërkesave të formateve të miratuar pasqyrat financiare kërkojnë dhe pasqyrimin e vitit paraardhës *(Më hollësisht trajtuar në pikën C faqe 36-52 të Raportit të Auditimit).*

8.1Rekomandim: Nga Menaxheri financiar i projektit të shmangen praktikat e hedhjes dhe regjistrimeve kontabël në mënyrë jo të njëpasnjëshme dhe jo në kohën reale të veprimeve dhe shpenzimeve nga llogaritë e pagesave me bankat e nivelit të dytë dhe degën e thesarit. Regjistrimet dhe rakordimet të realizohen konform rregullave dhe legjislacionit.

Menjëherë

8.2 Rekomandim: Nga Menaxheri financiar i projektit të hartohen pasqyrat financiare të projektit për vitin 2018 të pa përgatitura si një domosdoshmëri për hartimin e pasqyrave financiare të vitit 2019, ku referuar formateve të miratuar dhe kërkesave të udhëzimeve në fuqi kërkohet dhe plotësimi i vitit paraardhës.

Menjëherë

9. Gjetje nga auditimi: Me anë të Amendamentit Nr. 1 datë 16.03.2018 dhe Specifikimeve Teknike të Rishikuara të katër kontratave të punëve civile ju është ndryshuar koncepti origjinal i kontratave të rrugëve Bazuar në Rezultate dhe Performancë në një koncept tjetër të përzier, ku punimet e reja kryesisht ato të rehabilitimit ekzekutohen nëpërmjet Urdhrave të Ndryshimit. Bazuar në konceptin origjinal OPCR me rezultate dhe performancë, dokumentet e tenderit dhe kushtet e kontratës, ofertuesi kishte në përgjegjësinë e tij të vlerësonte tipet dhe volumet e punimeve të nevojshme në varësi të kushteve dhe nevojës konkrete për punime specifike dhe të jepte ofertën e tij për volume të punës që do të kryente për të arritur nivelin e shërbimit të kërkuar të rrugës. Gjithashtu Kontraktoret sipas këtij koncepti janë vetë përgjegjës për projektimin, ndërtimin, mirëmbajtjen dhe mbikëqyrjen e punimeve. Ata propozojnë një çmim “lump-sum” të fiksuar për të sjellë rrugën në një nivel të caktuar shërbimi dhe për ta mirëmbajtur atë në këtë nivel për një periudhë të caktuar relativisht të gjatë. Kontraktorët aktual nuk e kanë kryer këtë vlerësim në 2017, dhe një vit pas firmosjes së kontratës, në një kohë kur punimet e rehabilitimit duhet të kishin përfunduar, ata s’kishin kryer asnjë punim. Një muaj pas përfundimit të afatit të punimeve rehabilituese ata paraqitën nevojën e shtimit të volumit të punëve dhe afateve mbi ofertën fillestare. Ky shtim është aplikuar nëpërmjet urdhrave të ndryshimit të parashtruara në Amendamentin Nr.1 dhe Specifikimet e Rishikuara. Urdhrat e Ndryshimit janë projektuar mbi bazën e çmimeve njësi me preventive për punime të llojeve të ndryshme, jo sipas konceptit OPCR, por pagesa për to kryhet mujore mbi bazën e një shume lump-sum proporcionale për seksionin e rrugës në të cilën punimet kanë përfunduar në muajin paraardhës gjithashtu dhe kontrolli/monitorimi i punimeve nga Konsulenti Monitorues mbeti i njëjtë në bazë performance pavarësisht se natyra dhe volumi i punëve ndryshoi (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

9.1 Rekomandim: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, duke qenë se natyra dhe vëllimi i punëve kanë ndryshuar, gjithashtu dhe koncepti OPCR i kontratave, të merren masa që dizajnët dhe punimet të kontrollohen dhe aprovohen nga një supervision dhe mbikëqyrje e mirëfilltë me të gjithë kompetencat ligjore të saj.

Menjëherë

10. Gjetje nga auditimi: Në të katër kontratat e punimeve civile është amenduar neni 51 i kushteve të veçanta dhe pika C.2.1 të Specifikimeve teknike sipas Amendamenti nr 3 datë 16.10.2019. Neni 51 i Kushteve të Veçanta të kontratës ndryshohet duke shtuar tekstin e mëposhtëm: "*Mbajtja prej 10% do ti aplikohet edhe punimeve të Emergjencës të cilat janë të përhershme, si për shembull shtrime dhe struktura. Në raste të veçanta përshkruar në specifikime C.2.1 përqindja e mbajtjes mund të rritet deri në 20%.*" Pika C.2.1 e specifikimeve teknike sqaron se gjatë progresit të punimeve, inxhinieri duhet të kryej teste mbi materialet dhe punimet për të siguruar përputhshmërinë me specifikimet e kërkuara. Normalisht sipas kushteve të kontratës nëse testet nuk kryhen ose nuk kanë rezultate të pranueshme, kontraktori nuk do të paguhet për ato punime ose do ti duhet ti ri kryej ato sipas specifikimeve. Nëpërmjet ndryshimit të pikës 2 pra neni 51, me amendamentin 3, kontraktorit i jepet mundësia që në këto raste (duke mos paraqitur asnjë lloj testi) ti rritet përqindja e mbajtjes së sigurisë deri në 20%, kur në të vërtetë punimet që ai ka kryer mund të mos jenë konform specifikimeve teknike. Në këtë rast atij i mbahet një garanci maksimumi në 20% e cila në të ardhmen do ti rikthehet kur në fakt ai nuk duhej të

paguhej fare për punimet e kryera jo konform specifikimeve. Kjo situatë në amendamentin 3 preket edhe me ndryshimin e pikës K të specifikimeve teknike ku gjithë teksti nën pikën C.2.1 të specifikimeve fshihet dhe zëvendësohet si me poshtë:

Kontaktori duhet të kryej testet të materialeve dhe punimeve të përshkruara në specifikime teknike..... Pamundësia e kontraktorit për të kryer testet e nevojshme, apo pamundësia për të dërguar rezultatet e testeve të kryera, apo dërgimi i rezultateve të cilat nuk përmbushin kërkesat apo nuk janë të plota, çojnë në pamundësinë e Menaxherit të projektit për të certifikuar pagesat për punimet e kryera. Megjithatë, në raste të veçanta Konsulenti Monitorues mund ti rekomandojë Menaxherit të Projektit pagesën e ndërmjetme të punimeve, pavarësisht se rezultatet e testeve nuk janë konform me kërkesat dhe specifikimet, me kusht që kontraktori të pranojë (i) një zgjatje të periudhës së garancisë së defekteve për punimet përkatëse, me një zgjatje minimale prej 6 muajsh dhe deri në përfundimin e periudhës së kontratës, (ii) një rritje të përqindjes së mbajtjes së garancisë të nenin 51.

Këto ndryshime mundësojnë që të certifikohen e të paguhen punime të cilat mund të jenë jo-konform specifikimeve teknike, për të cilat nuk janë kryer teste ose nuk janë paraqitur rezultate, dhe maksimumi që mund ti mbahen kontraktorit për të tilla mos përputhshmëri është 20% e vlerës, mbajtje e cila në fund do ti rikthehet përsëri. Ky ndryshim heq instrumentet që garantojnë cilësinë e punimeve dhe favorizon kontraktorin në pagesat e tij.

(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).

10.1 Rekomandim: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merren të gjitha masat dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore për të anuluar ndryshimin e Nenit 51 i Kushteve të Veçanta dhe pikës C.2.1 të specifikimeve teknike nga Amendamenti nr. 3 duke ndjekur procedurat ligjore dhe në asnjë rast mos të paguhen punime, pa rezultatet e testeve apo me rezultate jo konform me kërkesat dhe specifikimet.

Menjëherë

11. Gjetje nga auditimi: Gjatë auditimit të zbatimit të kontratave të punimeve civile u konstatua se katër kontraktorët aktual të punimeve civile, kanë hyrë në tender me një përqindje të caktuar të secilit operator sipas marrëveshjes së bashkimit të operatoreve. Sipas Nenit 12.1 i kushteve të përgjithshme të kontratës origjinale "Kontraktori i lejohet specifikisht të nënkontrakttojë pjesë të kontratës deri në një maksimum 80% të çmimit total të saj. Megjithatë, Kontraktori nuk është i lejuar të nënkontrakttojë më shumë se 40% të shumës totale të kontratës tek një nën kontraktor i vetëm. Me ndryshimin sipas Amendamentit Nr.3 datë 16.10.2019 të nenit 12.1 të kushteve të veçanta të kontratës, Kontraktori nuk është i lejuar të nënkontrakttojë më shumë se 40% të shumës totale të kontratës tek një nën kontraktor i vetëm, përveç se në rastet kur kontraktori është bashkim operatorësh dhe nën kontraktori është pjesëtar i bashkimit të operatorëve." Me këtë ndryshim operatorit me përqindje më të vogël në bashkimin e operatoreve i jepet e drejtë të kryej punime mbi përqindjen e lejuar të nën kontraktimit dhe mbi përqindjen e lejuar sipas marrëveshjes së bashkimit të operatoreve duke ndryshuar kushtet e kontratës fillestare në favor të tij. *(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).*

11.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merren masat dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore për të anuluar ndryshimin nenit 12.1 të kontratës nëpërmjet amendamentit nr.3 duke ndjekur procedurat ligjore dhe operatoreve ti lejohet nën kontraktimi sipas dispozitave të kontratës fillestare.

Menjëherë

12. Gjetje nga auditimi: Amendamenti Nr 3. datë 16.10.2019 parashtrohet një nivel të ri shërbimi të reduktuar të rrugës i cili modifikon kërkesat e nivelit të shërbimit për seksione rrugore ku shtresa ekzistuese e rrugës nuk mund të mirëmbahet sepse punimet rehabilituese të

përfshira në kontratë janë pezulluar ose anuluar nga autoriteti kontraktues. Ky nivel i ri është jashtë kushteve, specifikimeve teknike, dhe dokumenteve të tenderit dhe pranon një nivel shërbimi rruge shumë më të ulët nën normat e projektit, ndërkohë që kontraktori vazhdon të paguhet me të njëjtën vlerë mirëmbajtje për kilometër. Pranimi i një nivel shërbimi rruge shumë më të ulët nën normat e projektit, ul sigurinë e rrugëve të parashtruar nga projekti (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

12.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merren masa dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore për të anuluar këtë pikë të Amendamentit nr.3. Në asnjë rast të mos pranohen nivele të reja shërbimi të reduktuara jashtë kërkesave të projektit dhe në raste të tilla kur punimet e rehabilitimit janë pezulluar apo anuluar nga autoriteti kontraktues të anulohet dhe mirëmbajtja e këtyre rrugëve nga projekti dhe ti lihet Autoritetit Rrugor Shqiptar mirëmbajtja e tyre.

Menjëherë

13. Gjetje nga auditimi: Me ndryshimin sipas amendamentit nr.3 të datës 16.10.2019 kontraktori i hiqet përgjegjësia që mbante për dëmtimin e aseteve rrugore. Me ndryshimet në Amendamentit nr. 3 kontraktori do të paguhet nga ARRSH për heqjen e mjeteve ose faciliteteve/punimeve të instaluara në rrugë nga palë të treta të paautorizuara (veprim që konsiderohen dëmtim i aseteve rrugore sipas amendamentit nr. 3) por edhe për dëmtime të aseteve rrugore sipas paragrafit të shtuar në pikën B.3.6.4. Gjithashtu sipas këtij amendamenti ky ndryshim do të aplikohet edhe për rastet e ndodhura përpara 16 Marsit të 2018. Opinioni me rezervë i audituesit është se rreth kësaj date specifike kanë ndodhur dëmtime të aseteve rrugore me vlerë të konsiderueshme, për të cilën sipas amendamentit nr. 3 kontraktori do të favorizohet duke iu hequr përgjegjësia për dëmtimin. (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

13.1Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti,të merren masat dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore për të anuluar Pikën F të amendamentit nr.3 që bën ndryshimin e seksionit B3.6.4 e specifikimeve teknike duke ndjekur të gjitha procedurat ligjore.

Menjëherë

14. Gjetje nga auditimi: Nëpërmjet ndryshimeve të pikës G dhe H të specifikimeve të rishikuara me Amendamentin 3 hiqet detyrimi për kryerjen sipas afateve të përcaktuara të testeve të indeksit të ashpërsisë së asfaltit IRI dhe kriterit të fortësisë FWD që janë të rëndësishme për sigurinë rrugore sipas specifikimeve teknike. Matjet e IRI dhe FWD sipas specifikimeve fillestare duhet të kryeshin menjëherë pas përfundimit të çdo punimi shtrimi rehabilitimi apo mirëmbajtjeje rutine; përpara përfundimit të kontratës dhe bazuar në matjet FWD përpara përfundimit të kontratës, të llogaritet jetëgjatësia e mbetur e shtresës së rrugës. Me ndryshimet e Amendamentit nr.3, raporti i Inventarit të Aseteve (përfshire IRI dhe FWD dhe llogaritjet e jetëgjatësisë së rrugës) do të dorëzohen të ARRSH çdo vit respektivisht në datat 30.12.2019, 30.12.2020 dhe 30.12.2021

Ndryshimi i afateve me Amendamentin Nr.3 lidhet me heqjen e detyrimit për kryerjen e këtyre testeve që janë të rëndësishme për sigurinë rrugore pas përfundimit të punimeve.

Gjithashtu specifikohet se: “Për llogaritjen prapavepruese të reduktimeve të pagesave për vonesa të ndodhura përpara Amendamentit nr. 3, vetëm vonesat pas fazës së rehabilitimit të përcaktuar në kushtet e veçanta 39.1 prej 25 muajsh pas firmosjes së kontratës, do të konsiderohen”.

Aktualisht nuk janë mbajtur penalitete të tipit MPM 4 për mos dërgim të raportit të inventarit të aseteve sipas afateve, as penalitete MPM9 apo MPM10 për testet IRI dhe FWD. Edhe pse një pjese e madhe e punimeve të rehabilitimit kanë përfunduar, për to nuk janë kryer testet IRI dhe FWD dhe nuk janë dorëzuar rezultat dhe as raportet e inventarit të aseteve. Me anë

të këtij amendamenti penalitetet e ardhshme MPM 4 për vonesa ne dorëzimin e Raportit të inventarit te asetëve zerohet, pra fshihen fare bashke me penalitetet e mundshme që duhet të ishin mbajtur për këto vonesa deri ne periudhën e mbarimit te punimeve te rehabilitimit, gjithashtu dhe penalitetet e mundshme MPM 9 dhe MPM10 hiqen duke qene se ndryshohen afatet e dorëzimit te testeve IRI dhe FWD nga përfundimi i punimeve te rehabilitimit në një date fikse si 31.12.2019.

Grupit të auditimit nuk i janë vënë në dispozicion vlerat e këtyre penaliteteve përpara amendamentit nr.3 sepse ato nuk janë përlogaritur në asnjë situacion të miratuar pavarësisht se testet nuk janë kryer e raportet nuk janë dorëzuar sipas parashikimeve në kontratë. Këto ndryshime heqin instrumentet për garancinë e cilësisë së punimeve dhe performancës (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

14.1 Rekomandimi: Ekipi i menaxhimit të projektit dhe Konsulenti Monitorues të llogarisin këto penalitete sipas dispozitave të kontratës fillestare. Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merren masa qe afatet e kryerjes dhe dorëzimit të rezultateve të testeve të ashpërsisë së rrugëve dhe fortësisë së tyre të rikthehen sipas kontratës dhe specifikimeve fillestare duke ndjekur të gjitha procedurat ligjore për këtë rikthim.

Menjëherë

15. Gjetje nga auditimi: Sipas pikës U të Amendamentit 3 Kontraktori i kontratës C duhet të sigurojë ambient për zyra për përdorimin e stafit të ekipit të menaxhimit të projektit të ARRSH dhe njësisë RAMS të ARRSH nëpërmjet fondeve të projektit. Zyrat do t'i sigurohen dhe dorëzohen ekipit të menaxhimit të projektit brenda 14 ditëve nga dorëzimi i një kërkesë të shkruar nga ARRSH dhe do të jete e disponueshme për përdorim nga personeli i njësisë së Menaxhimit të Projektit të ARRSH për një periudhë që mund të shtyhet deri me 31.12.2021. Në periudhën e auditimit është konstatuar se ekipi i menaxhimit të projektit është i akomoduar në zyra jashtë ARRSH, të cilat përmbushin kërkesat e sipërpërmendura prej muajsh, por qiraja për to nuk është paguar deri tani as nga njësia dhe as nga ARRSH. Kjo pikë e amendamentit është jashtë objektivave të kontratës të punimeve civile dhe jashtë përcaktimeve për mbulimin e shpenzimeve të kostove operative si dhe me devijim të procedurave ligjore të marrjes së ambienteve me qira që bazohen në parimet e transparencës referuar nenit 7 germa “a” e ligjit 9643 datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik” i ndryshuar. Detyrimi për sigurimin e ambienteve të punës për njësinë e projektit është i ARRSH. (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

15.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merren masa dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore që kjo pikë e amendamentit të anulohet si shpenzim jashtë objektivave të projektit dhe me devijim të procedurave ligjore të marrjes së ambienteve me qira, sigurimi i ambienteve për stafin është detyrim i ARRSH.

Menjëherë

16. Gjetje nga auditimi Të katër kontraktorët e punimeve civile nuk i kanë përmbushur detyrimet e tyre kontraktuale në lidhje me sigurimin e cilësisë dhe mënyrës së raportimit. Kontraktorët nuk kanë dërguar të gjitha raportet e dizajnit/projektimit/testimit/inventarët/ të përfundimit të punimeve etj., sipas afateve të përcaktuara në specifikimet teknike. Referuar nenin 25.2 dhe 25.3 të kontratës kontraktori brenda strukturës së tij organizative duhet të krijonte një njësi vetëkontrolli, detyra e të cilës është të verifikojë në mënyrë të vazhdueshme përputhshmërinë e kontraktorit me nivelin e kërkuar të shërbimit dhe gjenerimin e dokumentacionit të nevojshëm të përcaktuar në specifikimet teknike. Nga auditimi rezulton se tek të katër kontraktorët kjo njësi nuk funksionon konform kërkesave duke sjellë vonesa ose pamundësi të kontraktoreve për të gjeneruar dhe dërguar në afat raporte të ndryshme

detyrime të tij referuar specifikimeve teknike (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

16.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit të marren masa që Kontraktorët e kontratave të punëve civile A, B, C dhe D të plotësojnë detyrimet e tyre kontraktuale në lidhje me njësinë e vetëkontrollit duke ristrukturuar dhe rritur kapacitetet e njësisë së tyre të vetëkontrollit për të përmbushur në afat dhe me cilësi detyrimet kontraktuale mbi raportimet dhe sigurimin e performancës.

Menjëherë

17. Gjetje nga auditimi. - Implementimi i Urdhrave të ndryshimit sipas Amendamentit Nr.1 për të katër kontratat ka shtuar volumet e punëve dhe rrjedhimisht ka rritur vlerën e kontratave. Kjo rritje në të katërt rastet është shume afër vlerës 15%. Projektit i kanë mbetur ende 2 vjet e 2 muaj kohë për përfundimin. Referuar Udhëzimeve të Bankës Botërore Aneksi 1. Pika 3. Modifikime të kontratës së lidhur, si dhe nënpika (c), nenin 63.3.5 të kushteve të përgjithshme të kontratës në rastet e kontratave nëpërmjet Urdhër Ndryshimi apo Amendament, të cilat në mënyrë individuale apo të gjithë bashkë, rrisin vlerën fillestare të kontratës me më shumë se 15%, Huamarrësi duhet të kërkojë aprovimin e bankës (no objection). Nëse Banka përcakton se propozimi është i papajtueshëm me dispozitat e Marrëveshjes dhe/ose Planin e Prokurimit, ajo do të informojë menjëherë Huamarrësin dhe të specifikojë arsyet e vendimeve të saj. Gjithashtu në rastet kur nëpërmjet Urdhrave të ndryshimit çmimi i kontratës ndryshohet me 15% (në rastin konkret mund të ngrihet mbi 15%) kontraktori ka të drejtë të dërgojë një njoftim me shkrim për kundërshtime dhe në këtë mënyrë mund të kërkojë të negocioj çmime (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

17.1 Rekomandimi: Njësia e menaxhimit të projektit të marrë masa që për shumatat e disponueshme por të papërdorura nga Huaja për komponentin e punimeve civile, në rast se merret aprovim i bankës për përdorim dhe nëse Kontraktorët kërkojnë negociim duke propozuar çmime me të larta se ato të ofertës aktuale, njësia të analizojë këto çmime dhe në asnjë rast të mos pranojë oferta ku çmimet e negociuara të mos jenë të argumentuara me analiza reale.

Në vijim

18. Gjetje nga auditimi: Për të katër kontraktorët e kontratave të punëve civile A, B, C dhe D gjatë verifikimeve në terren rezultuan tabela rrugore dhe sinjalistika të pavendosura sipas projektit. Konkretisht për kontratën A gjatë verifikimit të punimeve të Urdhrit të Ndryshimit Nr.A03 për seksionin rrugor K/Bushat (Melgushë K/rr.1) - Mjedë degëzimi Shkodër) u konstatuan 5 tabela rrugore të pavendosura, për punimet e Urdhrit të Ndryshimit Nr.A 04 për seksionin rrugor Ura e Kirit-Guri i Zi, Guri i Zi-Ura Spatharë, gjatë verifikimit të punimeve rezultuan 11 tabela rrugore të pavendosura, vijëzime të fshira, për urdhrin e punimeve të emergjencës A-06 për seksionin Fillimi i Knadhës majtas degëzimi rruga Shëngjin –Kune gjatë auditimit janë konstatuar disa dëmtime të rrjetave në zonën periferike të barrierave ku rrjetat janë shkëputur nga strukturat mbajtëse anësore duke mos e kryer në këtë mënyrë të plotë funksionin e tyre mbrojtës.

Për kontratën B u shqyrtua Urdhër Ndryshimit Nr.B03 për aksin rrugor Vorë-Kthesa e Rinasit-Fushë Krujë dhe gjatë verifikimit në terren të punimeve të kryera u konstatua mos vendosja e 2-3 tabelave sipas projektit.

Për kontratën C u verifikua urdhri i Punimeve të Përmirësimit të tipit Kryqëzime të Thjeshtë Gështenjas dhe u konstatua mungesa e 2 tabelave standarde rrethore dhe mungese e vijëzimit specifik në sasinë 25 m². Gjithashtu dhe për Urdhrin e Punimeve të Përmirësimit të tipit Kryqëzime të Thjeshtë Buçimas u konstatua mungesa e 3 tabelave standarde rrethore dhe mungese e vijëzimit specifik në sasinë 25 m².

Për kontratën C në punimet e Urdhër i Ndryshimit Nr. D05 Fier Levan u konstatuan 3 tabela të pavendosura. Punimet në akset e verifikuar kane përfunduar, por inspektimi final nga Konsulenti Monitorues nuk është kryer ende si rrjedhojë as pagesa e tyre nuk është kryer në masën 100 % por mos vendosja tabelave dhe sinjalistikës në kohe ulin performancën e sigurisë rrugore. *(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).*

18.1 Rekomandimi: Të merren masa e menjëhershme nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit që kontraktorët e kontratave civile A, B, C dhe D të vendosin tabelat dhe sinjalistikën sipas projektit në akset e konstatuara dhe cilësuara me sipër referuar detyrimeve të punimeve të rehabilitimit e përmirësimit por edhe mirëmbajtjes. Vendosja të jetë e plotë dhe pa mangësi sepse ato ndikojnë direkt në sigurinë rrugore.

Menjëherë

19. Gjetje nga auditimi: Gjatë verifikimit në terren të punimeve të kontratës D për Urdhrin e Ndryshimit D14 në segmentin rrugor Shkozet-Mbikalimi Plepa u konstatua se pothuajse gjysma e ndriçimit në gjatësi rrugore është jashtë funksionit. Kontraktori ka paraqitur situacionin për pagesën e plotë për punimet e kryera në masën 100%, por aktualisht ai ende nuk është paguar. Projekti është në bazë rezultatesh kështu që edhe pse kontraktori mund të pretendojë kryerjen 100% të punimeve dhe të fajësojë cilësinë e materialeve të ndërtimit për këtë defekt, deri në momentin e funksionimit të plotë të ndriçimit ai nuk i ka përmbyshur detyrimet e tij të performancës rrugore

Gjithashtu u konstatua një numër i lartë përvijuesish anësor normal (delineatorësh) të thyer nga palë të treta në krahun e majtë të aksit rrugor Fier Levan i përfshirë në urdhrin e ndryshimit D05. Nga ana e kontraktorit të punëve civile të kontratës D nuk është marrë asnjë masë për zëvendësimin e aseteve rrugore të dëmtuara duke ulur sigurinë rrugore *(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).*

19.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit të marren masa që kontraktori i kontratës së punëve civile C të realizojë ndriçimin e aksit rrugor Shkozet-Mbikalimi Plepa, gjithashtu Drejtori i Projektit dhe Konsulenti Monitorues mos të miratojnë pagesa për këto punime deri në realizimin e ndriçimit sipas kushteve të projektit.

Nga ana e njësisë menaxhuese të projektit të monitorohet procesi dhe marrja e masave për realizimin e detyrimit të kontraktorit të kontratës D referuar kushteve të kontratës për zëvendësimin menjëherë të aseteve rrugore të dëmtuara.

Menjëherë dhe në vijim

20. Gjetje nga auditimi: Sipas termave të referencës së kontratës së konsulentit dhe në termat e rishikuara konsulenti duhet të përmbyshë kërkesat të raportimit për secilën nga 4 kontratat e punimeve civile. Gjatë auditimit u identifikua që Konsulenti Monitorues nuk i ka dorëzuar të gjitha raportet në ARRSH në tre kopje fizike (dy në gjuhën angleze dhe një në shqip), dhe një kopje elektronike në CD edhe pse mund ti ketë përgatitur ato *(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).*

20.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit të marren masa që ti kërkohet Konsulentit Monitorues të dorëzojë të gjitha raportet që ka si detyrim referuar kontratës dhe të përmbyshë kërkesat e raportimit për secilën nga 4 kontratat e punimeve civile.

Në vijim

21. Gjetje nga auditimi: Në dy procedurat e prokurimit të zhvilluara me objekt konsulent individual ekspert mjedisor dhe konsulent individual ekspert social “Individual Consultant (Environmental Expert dhe Social Expert)”, u konstatua se këto procedura janë zhvilluar në kundërshtim me Ligjin nr. 71/2015, datë 02.07.2015 “Për ratifikimin e marrëveshjes së huas ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim për projektin “Mirëmbajtje dhe Siguri rrugore bazuar në rezultate”, konkretisht me pikën 2 “Huaja”, pikën 3 “Projekti” të kushteve të përgjithshme dhe me objektivat e projektit

përshkruar hollësisht në pjesën e parë dhe pjesën e dytë të marrëveshjes, Udhëzuesin e Bankës Botërore për përzgjedhjen dhe punësimin e konsulentëve nën huat e Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim dhe grantet dhe kreditë e Bashkimit Ndërkombëtar për Zhvillim për Huamarrësit e Bankës Botërore të janarit 2011, i rishikuar në korrik 2014. Në bazë të termave të referencës dhe kontratave të tyre këta konsulent duhet të siguronin raporte në lidhje me objektin e kontratës e cila është e përpiluar referuar objektivave dhe komponentëve të projektit të transportit dhe tregtisë në Ballkanin perëndimor, i cili nuk gjen zbatim në asnjë pikë të projektit përmirësimi i sigurisë rrugore bazuar në performancë. Referuar korrespondencës me bankën, termat e referencës janë përgatitur nga Donatori dhe fondet për të financuar këta konsulentë janë hequr nga nën komponenti “Kosto Operative” të cilat referuar marrëveshjes janë shpenzime të arsyeshme që lidhen me realizimin e veprimtarive të projektit. Miratimi për të financuar me fondet e projektit dy konsulentë të cilët janë kontraktuar për dy kontratat e sipërpërmendura është jashtë objektivave të marrëveshjes, gjithashtu nuk ka pasur minimalisht një miratim nga Ministria e Financave si huamarrës pasi ndryshimet në bazë të Ligjit 71/2015 bëhen me miratimet të palëve, konkretisht pala Shqiptare dhe Banka Botërore. Përpos kësaj, nuk ka pasur një garë të hapur në lidhje me përzgjedhjen e këtyre konsulentëve, nuk është bërë shpallje për procedurën, nuk ka një raport vlerësimi nga (EC) dhe nuk evidentohet fakti pse është ngritur komisioni i vlerësimit duke mos pasur garë. Nga korrespondencat me bankën këta konsulent janë ftuar për të marr pjesë në këtë procedurë, gjithashtu edhe gjatë fazës së lidhjes së kontratës nuk ka pasur procedurë për negocimin e çmimit të kontratës. Duke qenë se kontratat janë lidhur dhe ka mbaruar realizimi i tyre, ekspertët e kontraktuar janë paguar në shumën totale 7,750.00 Euro (3,500.00 Euro eksperti mjedisor + 4,250.00 Euro eksperti social) vlerë e cila përbën shpenzime jo në përputhje me 3E për buxhetin e projektit si shpenzim i kryer jashtë objektivave të projektit (*trajtuar me hollësisht në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit*).

21.1 Rekomandim: Drejtori i Përgjithshëm i ARRSH -së në cilësinë e Drejtorit të Projektit të marrë masa për t'i kushtuar vëmendjen e duhur institucionale procesit të zhvillimit të procedurave të prokurimit që zhvillohen në kuadër të këtij projekti apo projekteve të ngjashme në të ardhmen, duke siguruar që Autoriteti Kontraktor të zhvillojë procedura prokurimi të cilat janë për plotësimin e nevojave të projektit dhe brenda objektivave të tij.

Vazhdimisht

22. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dosjeve të prokurimit për “Konsulentë për procedurat e prokurimit”, “Konsulentë financiar”, “Projekt Menaxher”, u konstatuan mangësi në lidhje me:

-Gjurmë mbi hartimin e Termave të Referencës për procedurën dhe miratimi I BB për këto terma para kryerjes së procedurës;

-Ofertuesit nuk kanë sjell dokumentacion që vërteton faktet e përmendura në CV ç’ka e bënë të pamundur gjykimin në lidhje me plotësimin e kriterëve të vendosura tek termat e referencës;

-Mënyra e vlerësimit dhe s’kualifikimit për konsulentët të cilët kanë shprehur interes dhe që më pas nuk janë short listuar nuk është pasqyruar në raportin e vlerësimit të përpiluar nga EC duke mos e bërë transparent këtë proces dhe duke mos garantuar efektivitetin e fondeve të shpenzuara të projektit.

Mangësi të cilat janë në kundërshtim me Udhëzuesin e Bankës Botërore për përzgjedhjen dhe punësimin e konsulentëve nën huat e Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim dhe grantet dhe kreditë e Bashkimit Ndërkombëtar për Zhvillim për Huamarrësit e Bankës Botërore, i Janarit 2011, rishikuar në Korrik 2014; Manuali Operacional të Projektit (*Më hollësisht trajtuar me hollësisht në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit*).

22.1Rekomandim: Njësia e Menaxhimit të Projektit, të kërkojë nga Komisionet e Vlerësimit të Ofertave të ngritura për qëllimet e projektit, që në procedurat e prokurimit për konsulentë, para zhvillimit të procedurës, të marr miratimet e bankës për termat e referencës që do të përdoren.

-Gjatë përpilimit të raportit të vlerësimit të pasqyrohen arsyet e s' kualifikimit të gjithë specialistëve që kanë shprehur interes për procedurën dhe të kërkojë, dokumentojë në dosjet individuale të specialistëve të përzgjedhur dokumentacionin justifikues të kualifikimeve të paraqitura në CV e tyre, me qëllim realizimin e një procesi sa më transparent, të pakontestueshëm dhe tërësisht të kontrollueshëm.

Vazhdimisht

23. Gjetje nga auditimi: Bazuar në marrëveshjen e financimit dhe në Manualin Operacional të projektit pika 146, duhet të kontraktohet një asistent teknik ndërkombëtar për prokurime/menaxhim kontrate për ti asistuar njësisë së menaxhimit të projektit dhe komitetit të vlerësimit për kontratat e mëdha të punimeve civile dhe shërbimeve komplekse të konsulentit për të gjithë periudhën e implementimit të këtyre kontratave. Në datë 13.11.2017 është lidhur kontrata nr. CS 11-13 me numër protokollit 9102/1 për shërbim konsulence teknike me objekt “Eksperti Ndërkombëtar” nënshkruar midis ish Drejtorit të Përgjithshëm të ARRSH z.A. Q dhe konsulentit ndërkombëtar L. E, me vlerë 587,671.20 Euro me tvsh dhe me afat nga 20.11.2017 deri në 20.11.2020. Me shkresën nr. 6116 prot., datë 10.07.2018 të ish-Drejtorit të Përgjithshëm të ARRSH z. Q. i janë ndërprerë marrëdhëniet kontraktuale konsulentit individual z.L. E. Në bazë të kësaj shkrese ish drejtori i ARRSH shpreh pakënaqësitë e tij lidhur me shërbimin e ofruar nga ky konsulent në bazë të kontributeve me vlera të limituara në dhënien e zgjidhjeve konkrete dhe konstruktive për çështje dhe probleme me të cilat duhet të përballeshin në përditshmërinë e punës së tyre. Për sa më lart nuk na u vu në dispozicion asnjë evidencë ku të evidentohen faktet e performancës jo të mirë të shprehura në letrën e ndërprerjes së kontratës, të cilat kanë ndikuar në vendimin e ish-drejtorit të përgjithshëm të ARRSH. Nuk na u paraqit asnjë komunikim zyrtar me këtë konsulent ku t'i jetë shprehur shqetësimi dhe të jetë paralajmëruar për ndërprerjen e kontratës në rast se nuk do ta përmbushte atë sipas kërkesave të saj dhe nuk ka asnjë komunikim me B B ku t'i jetë shprehur shqetësimi në lidhje me z. E. Referuar dokumentacionit të vënë në dispozicion, nga ana e ARRSH ky konsulent është paguar për shërbimin e tij sipas situacioneve të firmosura nga ish Drejtori i Përgjithshëm i ARRSH, ndërsa faturat dhe time sheet të ditëve të punës së tij janë të konfirmuara nga projekt menaxherët z. E. N dhe z.K. S. sipas periudhave përkatëse. Si rezultat i kësaj ndërprerje ky konsulent ka dërguar pranë ARRSH shkresën me nr.9985 datë 31.10.2019 “*Claims for breach of contract*” me anë të së cilës parashtron kërkesat e tij si dhe e paralajmëron ARRSH se në rast se nuk do të konfirmojë detyrimet e saj si pasojë e ndërprerjes së kontratës do të filloj procedurat e arbitrazhit pa njoftim tjetër. Për zgjidhje kontrate ky konsulent ka kërkuar shpërblim për shumën totale të kontratës, plus interesa dhe kosto. Nga momenti i ndërprerjes së kontratës me konsulentin individual e deri në momentin e auditimit nuk është lidhur kontratë tjetër dhe nuk është e mbuluar me konsulencë e gjithë periudha nga korriku 2018 deri në nëntor 2019, periudhë gjatë të cilave janë bërë amendimet e kontratave të punimeve civile të cilat kanë qenë shumë të rëndësishme për ecurinë e projektit. Nevoja për një konsulent individual ndërkombëtar dhe me eksperiencë është parashikuar që në marrëveshjen e financimit dhe në Manualin Operacional, funksionet e këtij konsulenti konsiderohen si një garanci për kontratën pasi detyrë kryesore e tij ka qenë sigurimi i niveleve të shërbimit të përcaktuara në kontratat e punimeve. Gjithashtu edhe në planin e prokurimit të miratuar nga banka është parashikuar një konsulent i tillë i cili duhet të ishte dhe të mbulonte të gjitha faza e zhvillimit të projektit. Në ARRSH nuk është shpallur asnjë procedurë tjetër për përzgjedhjen e një konsulenti të ri duke e lënë të pa zëvendësuar dhe të pa mbuluar me konsulencë periudhën. Ndërprerja e papritur e kontratës me konsulentin

individual ndërkombëtare dhe mos shpallja e procedurës për kontraktimin e një konsulenti tjetër është në kundërshtim me Manuali Operacional të Projektit neni 146, paragrafi i fundit dhe ndikon në mënyrë të drejtpërdrejtë në cilësinë e vendimmarrjes teknike gjatë zbatimit të projektit. *(Me hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit).*

23.1 Rekomandim: Njësia e menaxhimit të projektit të fillojë procedurat e duhura administrative dhe ligjore për të mbuluar me ekspertizën e nevojshme për konsulencë teknike periudhën e mbetur të zhvillimit të projektit me një konsulent individual ndërkombëtarë me eksperiencë dhe pa konflikt interesi për projektin, me qëllim dhënien e një garancie për mbarëvajtjen e tij.

Menjëherë

23.2 Rekomandim: Komiteti Drejtues Teknik i projektit, ARRSH nëpërmjet strukturave të saj dhe Njësia e Menaxhimit të Projektit, të analizojnë kushtet e ndërprerjes së kontratës me konsulentin individual z.L. E dhe produktet e parashikuara prej saj, dhe të ndjekin me rigorozitet të gjitha hallkat administrative dhe ligjore (duke parë dhe mundësinë e negocimit) duke shmangur arbitrazhin, me qëllim shmangien e shpenzimeve në dëm të projektit në të ardhmen, si pasojë e dëmshpërblimit në shuma të konsiderueshme të kërkuar nga ky konsulent për ndërprerjen e kësaj kontrate.

Menjëherë

24. Gjetje nga auditimi: Për të gjitha procedurat e prokurimit të zhvilluara për këtë projekt, dosja e prokurimit nuk është e inventarizuar dhe arkivuar në kundërshtim me Neni 3 e 29 të “Norma Tekniko Profesionale dhe Metodologjisë të Shërbimit Arkivor në Republikën e Shqipërisë”, miratuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, në zbatim të ligjit nr. 9154, datë 06.11.2003, “Për Arkivat”. *(Me hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit).*

-Gjithashtu u konstatua se në disa raste mungonin dokumente justifikues lidhur me marrjet dhe largimet nga puna të Projektit. Ky veprim bie në kundërshtime ligjin nr. 9154, datë 06.11.2003 “Për Arkivat” *(Me hollësisht trajtuar në pikën B faqe 24-36 të Raportit të Auditimit).* *(Me hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit).*

24.1 Rekomandim: Nga Njësia e Menaxhimit të Projektit, në bashkëpunim me ARRSH, të merren masat për protokollimin dhe arkivimin e të gjitha dosjeve të procedurave të prokurimit të zhvilluara për këtë Projekt në zbatim të Normave Tekniko Profesionale dhe Metodologjisë të Shërbimit Arkivor në Republikën e Shqipërisë.

Menjëherë

24.2 Rekomandim: Nga Grupi i Menaxhimit të Projektit të merren masa që çdo dokument që lidhet me projektin, në të ardhmen të inventarizohet dhe të arkivohet sipas përcaktimeve në ligjin dhe udhëzimin e arkivave në Arkivin e Projektit ose në Arkivin e ARRSH.

Vazhdimisht

25. Gjetje nga auditimi: Në kontratën e fundit të lidhur për shërbim konsulence me objekt përgatitjen e RAP (Individual Consultant Services for RAP preparation) lidhur në datë 03.05.2019 me vlerë 11,100.00 Euro nuk është bërë shpallje, por janë ftuar për të marr pjesë nëpërmjet e-maileve ekspert të ndryshëm, nuk është argumentuar mënyra e përzgjedhjes së këtyre konsulentëve të ftuar në pjesëmarrje duke mos u realizuar procedura konform kërkesave të kërkuara nga udhëzuesit e BB për përzgjedhjen e konsulentëve *(Me hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit).*

25.1 Rekomandim: Njësia e menaxhimit të projektit në të ardhmen në procedura të ngjashme për shërbim konsulence kur procedura zhvillohet pa shpallje por me ftesë për ofertë të argumentojë qartë dhe të dokumentojë përzgjedhjen e konsulentëve të ftuar për të marr pjesë duke zhvilluar procedura prokurimi në përmbushje të kriterëve ligjore, kapaciteteve ekonomike, financiare dhe profesionale, me synimin e përzgjedhjes së ofertës më të mirë ekonomike dhe kapacitetit më të mirë profesional.

26. Gjetje nga auditimi: - Nga auditimi u konstatua se në datën 28.02.2018 është pushuar nga puna Menaxheri i Projektit me motivacion performancë e dobët gjatë ushtrimit të detyrës, pasi me shkresën nr. 9168/2 prot, datë 06.12.2017 “Kërkesë zyrtare për dorëheqje” nga ana e Drejtorit të Përgjithshëm të ARRSH z. A. Q, i është kërkuar Menaxherit të Projektit z. E N dorëheqja zyrtare. Mbas kësaj kërkesë për dorëheqje nga ana e ARRSH është publikuar në faqen web shpallja e vendit të lirë të punës. Për këtë z.E. N. me shkresën nr. 1358 prot, datë 19.02.2018 “Kërkesë për informacion mbi njoftimin e publikuar në web-in zyrtar të ARRSH-së më datë 15.02.2018 për shpalljen e vendit të lirë punës për pozicionin e Menaxherit të Projektit RRMSPP” i është drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm, pasi deri në këtë moment nuk është larguar nga puna. Në datën 28.02.2018 është pushuar nga puna Menaxheri i Projektit z. E. N, me motivacion performancë e dobët. Z. N. ka hapur proces gjyqësor kundër ARRSH për pushim të padrejtë nga detyra, duke u bazuar në kontratën e shërbimit të lidhur mes tij dhe ARRSH. Nga drejtoria e ARRSH nuk u vu në dispozicion asnjë dokument që ngarkonte me përgjegjësi z.N. për veprime të kryera ose të mos kryera nga ana e tij konform detyrave funksionale, apo miratimi nga ana e Bankës Botërore lidhur me pushimin nga puna të Menaxherit të Projektit. Këtë gjë e konfirmon dhe vendimi nr. 6086, datë 05.07.2018, ku Gjykata e Shkallës së Parë të Tiranës ka vendosur pranimin e kërkesë-padisë dhe dëmshpërblimin e paditësit me dyzetë e dy paga në vlerën 63.000 Euro që përbën efekt ekonomik negativ në të ardhmen.

-Nga auditimi u konstatua se pozicioni i specialistit të prokurimeve ka qenë vakant nga periudha 22.08.2016 deri në 14.06.2018, dhe nga data 04.07.2019 është larguar nga detyra specialistja e prokurimeve. Nga kjo datë deri në periudhën aktuale ky pozicion konstatohet të jetë vakant. Grupit të auditimit nuk ju vu në dispozicion asnjë dokumentet justifikues i largimit nga puna të znj. E K.

Në pozicionin e Specialistes së Menaxhimit Financiar është emëruar në datën 02.03.2018 znj.E A, e cila më pas është pushuar nga puna për performancë të dobët në detyrë, në datën 16.07.2019. Vendi bosh i mbetur në strukturë nga ky largim nga puna ka dëmtuar procesin e disbursimit të fondeve të projektit, dhe ka shkaktuar ngërç.

- Bazuar në pikën 30, faqja 19 të MOP “Stafi/konsulentët e Projektit mund të pushohen bazuar në performancë dhe në parashikimet e kontratës së punës. Vlerësimet vjetore të performancës së të gjithë stafit duhet të bëhen nga Drejtori i PMT dhe t’i raportohet ARRSH-së dhe Bankës” largimet nga detyra të stafit/konsulentëve mund të kryhen duke u bazuar në performancën e tyre apo në parashikimet e kontratave të lidhura. Po ashtu referuar këtij manuali, duhet të kryhen vlerësime vjetore të vlerësimeve të performancës të stafit bazuar në specifikimet teknike, e cila duhet të udhëhiqet nga Drejtori i Projektit (pra Drejtori i Përgjithshëm i ARRSH) dhe t’i raportohet Bankës. (Me hollësisht trajtuar në pikën A, faqe 15-24 të Raportit të Auditimit).

26.1 Rekomandim: Nga Drejtori i Projektit të merren masa për kryerjen e vlerësimeve vjetore të performancës së stafit të Projektit bazuar në specifikimet teknike, të mos krijohen vakanca në stafin e Projektit për arsye se sjellin vonesa në implementimin e Projektit. Gjithashtu të merren masa për ndjekjen me përgjegjësi të procedurave të shkëputjes të marrëdhënieve të punës me punonjësit e tij, dhe të procedurave gjyqësore për dëmshpërblimet që mund të vijnë si rezultat i zgjidhjes së kontratës së punësimit pa shkaqe të arsyeshme, humbje të cilat nga veprimet e deritanishme konsiderohen vlera me efekte negative për projektin.

-Nga Drejtori i Projektit të merren masa për mbrojtjen në të gjitha shkallët e gjykimit të vendimeve për largimin nga detyra që janë në proces gjykimi.

27. Gjetje nga auditimi: Duke implementuar Amendamentin Nr.1 dhe Nr.2 janë shtuar volumet e punimeve dhe kontraktorët nuk kanë dorëzuar siguri bankare shtesë për shtesat e kontratave referuar Kushteve të përgjithshme të kontratës dhe nenit 53.3.3. Në total për të katërt kontratat nuk është depozituar garancia bankare shtesë në vlerën **931,771.7 Euro**, vlerë cila përbën efekt financiar (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

27.1 Rekomandim: Nga ana e njësisë menaxhuese të projektit të merret në analizë ky fakt e të ndiqet me rigorozitet hap pas hapi për çdo shtesë të kontratave në vlerë, zbatimi i nenit 53.3.3, në mënyrë që kontraktorët e të katërt kontratave A,B,C dhe D të punimeve civile të depozitojnë garanci bankare për shtesat e kontratave.

Menjëherë

C. MASA SHPËRBLIM DËMI

Janë konstatuar dëme ekonomike në masën 62,110,052 lekë dhe 41,475 Euro si më poshtë vijon:

1. Gjetje nga auditimi: Me anë të ndryshimeve të Amendamentit Nr. 2 datë 12.11.2018 të kontratave të punëve civile, çmimi njësi i penalitetit për çdo ditë vonesë për të gjitha Masat e Performancës Menaxheriale (MPM) është reduktuar me mbi 90% në kundërshtim me dokumentet e tenderit dhe kushtet e kontratës. Konkretisht për të gjitha MPM çmimi i penaliteteve është reduktuar në 75 Euro për ditë vonese nga 140,000 lekë apo 350,000 lekë (MPM9, MPM10) për ditë vonese që ishte në specifikimet teknike të kontratës. Në këto tip kontratash bazuar në rezultate dhe performance, kontraktori është vetë përgjegjës për projektimin, implementimin dhe mirëmbajtjen dhe ai nuk paguhet direkt për punimet fizike por në bazë performance. Këto penalitete në formën e reduktimeve të pagesave për faza të ndryshme të implementimit të projektit janë një element shumë i rëndësishëm për kontrollin e performancës së kontraktorit e cila përcaktohet pikërisht nga matja e indikatorëve që janë Matës të Performancës Menaxheriale (MPM) dhe Matës të Performancës Operacional (OPM). Zvogëlimi i vlerës së aplikueshme të penaliteteve të pagesave në masë kaq të madhe konsiderohet i paarsyeshëm në një projekt që bazohet në rezultate dhe performance dhe ku performanca e kontraktorit rregullohet pikërisht në bazë të këtyre masave, për më tepër që kontraktorët janë njohur me këto penalitete dhe i kanë pranuar ato që në fazën e tenderit. Në total për të katër kontratat janë mbajtur penalitete në shumën 30,450 euro pa TVSH dhe pa aplikimin e zbritjes, ndërkohe që sipas kushteve të kontratës për të njëjtat kushte duhet të mbaheshin 56,840,000 Lekë pa tvsh dhe pa aplikimin e zbritjes. Diferenca nga ndryshimi i penaliteteve të mbajtura dhe penaliteteve që duhej të ishin mbajtur sipas specifikimeve teknike për këto situacione, është 435,638 Euro pa TVSH ose **62,110,052.6 Lekë** me TVSH dhe aplikimin e zbritjes referuar kontratave. Kjo vlerë përbën dëm ekonomik që përfaqëson penalitetet e munguara referuar ndryshimeve të paargumentuara të kontratave rrjedhur nga miratimi i Amendamentit Nr.2 (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

1.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave më të larta pjesë e këtij projekti, të merren masat dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore të nevojshme për anulimin e pikës A të Amendamentit Nr.2 dhe kthimin e aplikimit të Masave të Performancës Menaxheriale sipas kushteve fillestare të kontratës, sepse këto ndryshime janë të paargumentuara dhe të pabazuara në një studim të duhur për uljen e tyre, duke ulur kështu sigurinë dhe nxitjen e kontraktorit për kryerjen në kohë të detyrimeve të tij menaxheriale dhe operacionale të *përkthyer në performancë*.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi: Afati i përfundimit të punimeve të rehabilitimit dhe përmirësimit nga 25 muaj, me anë të ndryshimeve të parashtruara në amendamentin nr.3 është shtyrë në 28 muaj nga data e firmosje së kontratës. Gjithashtu kjo shtyrje afati të punimeve është bërë disa muaj mbasi punimet kanë përfunduar, duke i dhënë amendamentit vendimmarrje me fuqi prapavepruese. Në rastet kur punimet e përmirësimit nuk përfundonin brenda afatit 25 muaj do të aplikoheshin penalitete Liquidated Damages në vlerën 0.10 % për ditë kalendarike vonese të pagesës për punë specifike për të cilat ka kaluar afati i përfundimit, me një maksimum total prej 10% të vlerës së kontratës për punime përmirësimi. Aktualisht punimet e përmirësimit kanë përfunduar me vonesë duke tejkaluar afatin 25 muaj por brenda afatit 28 muaj të parashtruar nga Amendamenti Nr.3, ose shumë pak ditë mbi të. Ky ndryshim i nenit 39.1 të kushteve të veçanta favorizon kontraktorin dhe liron kontraktorin nga penalteti Liquidated Damages për vonesa të deritanishme në përfundimin e punimeve të përmirësimit, gjithashtu i kthen mbrapsht kontraktorit ato penaltete që i janë mbajtur deri tani. Për tre kontratat e punimeve civile A,B,D që përfshijnë punime përmirësimi, penaltetet Liquidated Damages i deritanishëm në vlerën në total **40,321.07 Euro**, sipas Amendamentit Nr. 3 do t'i rikthehen kontraktorit (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

2.1 Rekomandimi: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merren masat dhe të ndiqen hapat administrative dhe ligjore për të anuluar ndryshimin e nenit 39.1 të kushteve të veçanta të kontratës nëpërmjet amendamentit nr.3 dhe operatoreve t'i mbahet garancia LD sipas afateve fillestare.

Menjëherë

3. Gjetje nga auditimi: Gjatë verifikimit në terren të punimeve civile të kontratës D konkretisht Urdhrin e punimeve të emergjencës EW01 seksioni i rrugës Vila Jonufer km 1+400, u konstatuan 13.35m³ betone të pavendosura për zërin e punimeve muri gravitacional prej betoni që i korrespondon vlerës **1,154.5 Euro** për Urdhrin e emergjencës EW01. Vlera në total **1,154.5 Euro** përben dëm ekonomik për punime të pakryera nga kontraktori I Kontratës D (*Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit*).

3.1 Rekomandimi: Njësia e menaxhimit të projektit dhe Konsulenti Monitorues të marrin masa që në Situacionet në vijim të zbritet vlera e punimeve të miratuara e të pakryera në shumën **1,154.5 Euro**.

Menjëherë

D.MASA PËR ELIMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE PUBLIKE DHE PËR MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICIENCË DHE EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE.

Janë konstatuar efekte negative financiare në masën 137,500,000 lekë dhe 1,965,011 Euro si më poshtë vijon:

1.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi ka rezultuar se nga mos tërheqja e fondeve të kredisë pra mos aftësisë menaxhuese të tërheqjes së disbursimeve referuar planifikimit të paraqitur në marrëveshje, janë paguar komisione angazhimi deri më 30 tetor të vitit 2019 shuma gjithsej 564,611.07 Euro (**ose 283,061.07 Euro më shumë**) kundrejt 281,550 Euro që do të paguhej në qofte se do të realizoheshin sipas afateve, objektivat e projektit deri në fund të zbatimit të të tij. Gjithashtu referuar faktit të afrimit të afatit të pagesës së kështit të dytë të komisionit të angazhimit për vitin 2019 (në nëntor) kjo shumë pritet të jetë më e lartë (*Më hollësisht trajtuar në pikën C faqe 36-52 të Raportit të Auditimit*).

1.1 Rekomandim: -Nga Komisioni Drejtues Teknik dhe Drejtori i Projektit, të analizohet situata dhe shkaqet e rezultuara me pasojë efektin financiar në shumën 283,061.07 Euro për

pagesa për komisione angazhimi më shumë se planifikimi deri në momentin e auditimit, shumë e cila do të rritet me afro 60,000 euro me pagesën pasardhëse (në fund të vitit 2019) në qoftëse nuk realizohet disbursimi që është në proces.

-Të merren të gjitha masat teknike dhe organizative për zbatimin në kohë të kërkesave të përcaktuara në kontratat e kontraktorëve si dhe hartimin sipas përgjegjësive të dokumentacionit, në çdo rast të kërkesave për disbursim, referuar realizimit të DLI.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi: Me ndryshimin e nenit 57.1 sipas Amendamentit Nr.2 janë hequr afatet e dorëzimit të raportit të përfundimit të punimeve, por afati i përcaktuar në kontratë lidhet me nenin 57.2 që specifikon se nëse dokumentet e mësipërme nuk dorëzohen sipas afateve të caktuara, kontraktorit do t'i mbahet shuma 1,500,000 lekë. Pra ky ndryshim me amendamentin nr. 2 përveç datës së dorëzimit të raporteve të përfundimit të punimeve, heq dhe shumë që duhet ti mbahet kontraktorit kur nuk dorëzon këto dokumente në afat. Ky ndryshim sjell vonesa në dorëzimin e raportit të përfundimit të punimeve dhe justifikim të vonesave duke mos mbajtur shumën e sipërpërmendur. Në total në të katër kontratat referuar datave të deklaruara të përfundimit të punimeve duhej të ishte mbajtur vlera **137,500,000 Lekë**. Ndryshimi i kësaj pike me Amendamentin Nr.2 ka shkaktuar efekt financiar negativ në vlerën 137,500,000_Lekë. *(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).*

2.1 Rekomandim: Nga ana e Drejtorit të ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit dhe instancave me të larta pjesë e këtij projekti, të merret në analizë ky fakt, si dhe të ndërmerren veprime konkrete të nevojshme për anulimin e pikës së Amendamentit Nr.2 që bën ndryshimin e nenit 57.1.

Menjëherë

3. Gjetje nga auditimi: Vlera e kontratës së Konsulentit Monitorues nga **5,880,360 Euro me TVSH** nëpërmjet Addendum 6 dhe Addendum 7 është rritur me 28.5 % ose **1,674,200 Euro** me TVSH me shumë, si rrjedhojë e ndryshimeve të konceptit të kontratave të punime civile dhe vonesave në afate rrjedhura nga Amendamenti Nr.1 i kontratave. Kjo rritje përbën efekt negativ për projektin të rezultuar si pasoje e Amendamentit. *(Me hollësisht trajtuar në pikën E, faqe 87-123 të Raportit të Auditimit).*

3.1 Rekomandim: Nga komiteti teknik drejtues dhe drejtori i projektit të analizohet efekti negativ i vlerës prej **1,674,200 Euro** i ardhur nga shtesat e kontratave të Konsulentit Monitorues.

Menjëherë

4. Gjetje nga auditimi: Dy nga kontratat e lidhura për këtë projekt nuk kanë lidhje me objektivat e tij, nuk kanë qenë pjesë e planit të prokurimit si dhe nuk janë pasqyruar as në planin e fundit të rishikuar të prokurimit të projektit, në kundërshtim të plotë me Ligjin nr. 71/2015, datë 02.07.2015 “Për ratifikimin e marrëveshjes së huas ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim për projektin “Mirëmbajtje dhe Siguri rrugore bazuar në rezultate”, konkretisht me pikën 2 “Huaja”, pikën 3 “Projekti” të kushteve të përgjithshme dhe me objektivat e projektit përshkruar hollësisht në pjesën e parë dhe pjesën e dytë të marrëveshjes.

Konkretisht kontrata me nr. 8373 prot, datë 27.09.2018 me vlerë 3,500,00 Euro Individual Consultant (Environmental Expert) for the Western Balkans Trade and Transport Facilitation Projekt dhe kontrata e dytë me nr. 8946, datë 15 tetor 2018 me vlerë 4,250.00 Euro Individual Consultant (social expert) for the Western Balkans Trade and Transport Facilitation Projekt. (5,100.00 EU vat included). Referuar termave të referencës së këtyre kontratave të nënshkruara ndërmjet ekspertëve mjedisor dhe social dhe ish drejtorit të ARRSH në aneksin A të tyre, rezultojnë se ato nuk gjejnë zbatim në asnjë pikë të projektit përmirësimi i sigurisë rrugore bazuar në performancë. Duke qenë se kontratat janë lidhur dhe ka mbaruar realizimi i

tyre, ekspertët e kontraktuar janë paguar në shumën totale 7,750.00 Euro (3,500,00 Euro eksperti mjedisor + 4,250.00 Euro eksperti social) vlerë e cila përbën efekt financiar për buxhetin e projektit si shpenzim i kryer jashtë objektivave të projektit (Me hollësisht trajtuar në pikën D, faqe 52-87 të Raportit të Auditimit).

4.1 Rekomandim: Drejtori i Përgjithshëm i ARRSH-së në cilësinë e drejtorit të projektit si dhe projekt menaxheri i projektit të analizojnë edhe nëpërmjet B. B shumën prej **7,750.00 Euro**, e cila ka të bëjë me shkeljet e konstatuara në procedurat e zhvilluara për vitin 2018 me objekt konsulent individual- ekspert mjedisor dhe konsulent individual - ekspert social “Individual Consultant (Environmental Expert dhe Social Expert)”, pasi kjo vlerë ka rënduar shpenzimet e Projektit për arsye se këto dy procedura janë jashtë objektivave të tij. Gjithashtu në të ardhmen për konsulencë në projekte të ngjashme (të cilat janë në fazën para miratimit të marrëveshjes së financimit) të merret paraprakisht miratimi i Ministrisë së Financave si Huamarrës.

Menjëherë

E. MASA DISIPLINORE

-Për të gjitha shkeljet e konstatuara përgjatë këtij Vendimi (rrjedhojë e Amendimeve të kontratave), përgjegjësia e drejtpërdrejtë është tek Drejtori ARRSH në cilësinë e Drejtorit të Projektit. Për rrjedhojë për ish- drejtorët z. **A. Q.** dhe **Znj. S. Q** masa do të ishte **“Largim nga Detyra”**

-Për Menaxherin e Projektit dhe ish Menaxheret:

1. **Z. K. S**
2. **Z. E. N**
3. **Znj. E. A**

Nuk do të rekomandojmë masë disiplinore.

F. KALLËZIM PENAL/INDICIE APO PËRCJELLJE NË PROKURORI

Bazuar në nenin 281 të ligjit nr. 7905, datë 21.03.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, për katër kontratat e punimeve civile të lidhura për projektin “Mirëmbajtje dhe siguri rrugore bazuar në rezultate”, janë miratuar tre amendamente gjatë zbatimit të tyre, amendamente të cilat kanë ndryshuar afërsisht 90% të kushteve të kontratave në favor të kontraktorit, duke çuar drejt shuarjes penaltet për mos zbatim të kriterëve të vendosura në kontratat fillestare, dhe duke zvogëluar në maksimum risqet e kontraktorit në zbatimin e kontratave referuar kushteve fillestare të kontratës mbi bazën e të cilave kontraktorët kanë garuar dhe fituar, duke diskriminuar kështu operatorët e mundshëm fitues, referuar kushteve të reja dhe duke cenuar njëkohësisht treguesit e vendosur të matjes së sigurisë rrugore. Miratimi i amendamenteve është realizuar në mungesë të ekspertit të pavarur ndërkombëtar, i cili do të jepte gjatë zbatimit të kontratave asistencën teknike Menaxherit të projektit dhe Drejtorit të projektit (kusht i marrëveshjes dhe manualit të funksionimit të projektit), të cilit ju ndërpre kontrata padrejtësisht para miratimit të amendamenteve (*për arsyet e mos dakordësisë së tij për këto ndryshime, cituar në kërkesën e tij referuar procedurës së nisur për arbitrazh ndërkombëtar me pretendimin e përfitimit të shumave për kohën e ndërprerë të kontratës shuma këto të konsiderueshme*) dhe në dëm të fondeve buxhetore.

Sqarojmë se marrja nga strukturat drejtuese të projektit e konfirmimit nga BB e Planit të veprimt apo amendamenteve është jashtë kompetencave dhe konfirmimeve që Banka Botërore jep konform përcaktimeve në marrëveshje apo Manualin e Funksionimit të Projektit (MFP). Këto dokumente nuk kishin arsye përse të konfirmoheshin, duke qene se nuk janë palë në kontrate dhe zbatimin e saj dhe ku në Marrëveshje dhe MOP përcaktohen dokumentet ku dhe kur BB jep konfirmimin e saj.

Theksojmë se amendamenti nr.3 ka qenë vendimmarrje me fuqi prapavepruese, që do të thotë se janë zbatuar për ngjarje të cilat kanë ndodhur përpara miratimeve të amendamenteve, në kundërshtim dhe me parimin kushtetues të hyrjes në fuqi të akteve të miratuara mbas datës së miratimit të tyre (Veprim në kundërshtim me nenin 155 të ligjit të Kushtetutës në Republikën e Shqipërisë)

Mbi këto baza sugjerojmë trajtimin e detajuar tekniko-juridik nga ana e Departamentit Juridik të materialeve të evidentuara nga grupi i auditimit për shkeljet e konstatuara dhe pasqyruara në Raportin Përfundimtar të Auditimit në kuptim të referencave të Kodit Penal të dërgohet për indicie, për personat si më poshtë të cilët kanë qenë pjesë e miratimit të amendamenteve:

1- Z. A. Q në pozicionin e Drejtorit të Projektit nga data 18.09.2017 deri më datën 22.01.2019 për miratimin e amendamentit nr.1 me 16.03.2018 dhe amendamentit nr. 2 me 12.11.2018 dhe ndërprerjen e kontratës në mënyrë të pa argumentuar dhe ligjor të konsulentit teknik i cili do të kryente asistencën teknike të Menaxherit të Projektit dhe të Drejtorit të Projektit (kusht i marrëveshjes dhe i MFP).

2- Znj. S. Q në pozicionin e Drejtorit të Projektit nga data 23.01.2019. deri më datën 19.09.2019 për miratimin e amendamentit nr.3 me 16.10.2019 (sqarojmë se amendamenti nr. 3 është miratuar nga palët më 20.08.2019 gjatë kohës së drejtimit nga znj.S. Q e cila me shkresën nr.7339/1 datë 20.08.2019 ka orientuar kontraktorët dhe konsulentin monitorues të mos llogarisin penalitetet MPM dhe LD të cilat janë në fuqi, deri ne përfundim te procesit te miratimit te amendamentit nr. 3 që i zvogëlon ato.

Ndryshimet thelbësore të amendamenteve dhe krahasimi me kushtet e kritereve të procedurës dhe kontratave paraqiten gjerësisht në projekt vendimin e paraqitur nga grupi i auditimit dhe Raportin Përfundimtar të Auditimit.

Shënim i Kryetarit:

1. Ky vendim dhe Raporti Përfundimtar i Auditimit t'i përcillet Kryeministrit dhe Ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë.
2. Vendimi t'i përcillet Bankës Botërore me synim analizimin e gjetjeve. Gjithashtu realizimin në vitin 2020 të një auditimi të përbashkët me KLSH.
3. Departamentit të Performancës i sugjerohet që mbështetur në këtë vendim dhe gjetje të Raportit të Auditimit të zhvillojë një auditim performance përgjatë vitit 2020.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike dhe Investimeve të Huaja.

Bujar LESKAJ

K R Y E T A R